

Avfallsplan for havner i Grenland

Revisjon 02-04/26.2.2015

INNHOOLD

1.	Formål og ansvar	5
1.1.	Bakgrunn og virkeområde.....	5
1.2.	Formål med avfallsplanen.....	5
1.3.	Ansvar, organisering og plikter	5
1.4.	Internkontroll og risikoanalyse	6
1.5.	Utarbeidelse, oppdatering og revisjoner av avfallsplan.....	6
2.	Kaier som omfattes av avfallsplanen.....	8
2.1.	Kaianlegg.....	8
2.2.	Småbåthavner	9
3.	Rammebetingelser	10
3.1.	Lover og forskrifter	10
3.2.	Forurensningsforskriftens kapittel 20	10
3.3.	Farlig avfall	12
3.4.	Forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum	12
3.5.	Internasjonalt regelverk.....	13
4.	Dagens avfallsmengder	14
4.1.	Totale mengder og dimensjonering av mottaksanlegg.....	14
4.2.	Offentlige kaier	14
4.3.	Private kaier.	15
5.	Mottaksanlegg og avfallsfraksjoner.....	16
5.1.	Avfallstyper som mottas ved kaiene	16
5.2.	Fraksjoner og oppsamlingsutstyr	18
5.3.	Avfall som ikke skal mottas.....	19
5.4.	Krav og oppgaver definert for renovatør	19
5.5.	Beskrivelse av gebyrsystemet	20
5.6.	Småbåthavner	21
6.	Rutiner, informasjon og rapportering	22
6.1.	Mottaksrutiner	22
6.2.	Rutiner for avviksmelding fra skip.....	22
6.3.	Beskrivelse av håndteringsrutiner for skipsavfall i Grenland Havn.....	22
6.4.	Informasjon til havnebrukerne	23
7.	Vedlegg.....	24

Sammendrag

Avfallsplanen for havner i Grenland skal bidra til å verne det ytre miljøet gjennom å sikre etablering og drift av en mottaksordning for avfall og lasterester fra skip. Planen er et felles rammeverk for alle privat og offentlige kaianlegg i Grenland og er utarbeidet i samsvar med dagens regelverk.

Planen beskriver:

- Systemløsningene for mottak av avfall som er etablert eller skal etableres på kaianleggene.
- Lovpålagte plikter som kaieier og skipsfører har for å sikre mottaksanlegg og innlevering av avfall
- Rutiner som skal følges for å sikre at avfallet oppbevares og håndteres forsvarlig i havnene og ved den videre disponeringen.

Foreliggende versjon av avfallsplanen er oppdatert etter tilbakemeldingene fra Fylkesmannen i Telemark (FMTE) datert 8.12. 2014, samt endringer som er foretatt i forurensningsforskriftens kapittel 20 i 2013 og 2014. Miljødirektoratets veileder M – 147 er også lagt til grunn for oppdateringen. Planen vil heretter bli oppdatert hvert 3. år.

Avfallsplanen skal være et operativt verktøy for å ivareta kaieiers mottakspålt, skipsførers leverings- og betalingspålt, kommunikasjon mellom skip og havn og mellom kaieier og myndighetene.

Alle avfallsmottak skal ha en felles profil og skal skiltes etter mal gitt i avfallsplanen, jf. planens kapittel 5.1.1.

For alle mottaksanleggene skal det utarbeides en informasjonsbrosjyre som angir sorteringsordningen og hvilke avfallstyper som kan leveres, kontaktperson med telefonnummer og epostadresse, foto av mottaksanlegget og kart som viser mottakets plassering på kaien. Foreliggende brosjyrer er vedlagt i vedlegg 1.

Det er, på de fleste kaianlegg, tilrettelagt for sortering i 4 fraksjoner. Fraksjonsinndelingen er som vist nedenfor.

1. Farlig avfall.
2. Restavfall.
3. Papp/papiravfall.
4. Matavfall fra skip som kommer utenfor EU/EØS
5. Treavfall.

Mottakene er dimensjonert etter behov og noen mottak er derfor ikke tilrettelagt for mottak av alle fraksjoner. Pr i dag er ingen kaianlegg etablert for mottak av matavfall utenfor EU/EØS. Hvorvidt det er noen kaianlegg som har behov for dette må avklares nærmere.

Mottakene er dimensjonert for mindre mengder avfall. For mottak av større mengder avfall og lasterester skal det tas kontakt med renovatør eller agent slik at avfallet kan hentes direkte ved anløp. Det samme gjelder ved mottak av avløpsvann.

Skip som ikke finner mottaksordningen tilfredsstillende kan fylle ut avviksskjema. Jf. vedlegg 2. Standard meldeskjema for skipsavfall er vist i vedlegg 3. Mal for risikovurdering/risikomatrise er vist i vedlegg 4.

1. Formål og ansvar

1.1. Bakgrunn og virkeområde

Foreliggende avfallsplan er en felles plan for offentlige og private kaier i Grenland. Planen skal ivareta kaieierens plikter etter forurensningsforskriftens kapittel 20, samt andre relevante myndighetspålagte krav.

1.2. Formål med avfallsplanen

Formålet med avfallsplanen er å bidra til å verne det ytre miljø ved å sikre etablering og drift av tilfredsstillende mottaksordninger for avfall og lasterester fra skip, og sørge for at avfall og lasterester fra skip blir viderelevert til godkjente behandlingsanlegg.

Gjennomføringen av planen skal sikre at:

- Alle skip skal ha mulighet for å levere avfall og lasterester gjennom en effektiv og fleksibel mottaksordning.
- Informasjonen som gis om ordningen skal være tilstrekkelig god for skipenes behov.
- Gebyrsystemet som anvendes skal være enkelt og akseptabelt.
- Avfallet som mottas skal gis en sikker og forsvarlig håndtering.
- Skipsfører skal enkelt kunne gi melding om innlevering av avfall før anløp.
- Rutinene for rapportering skal være tilstrekkelig for brukere og myndigheter.

1.3. Ansvar, organisering og plikter

Privat og offentlige kaier i Grenland samarbeider om mottaksløsningen for avfall og lasterester fra skip. Samarbeidet omfatter utarbeidelse og oppfølging av felles avfallsplan, en felles systemløsning for mottak av avfall og lasterester fra skip og en felles mal for informasjon til brukerne.

Lokalisering av mottak, avfallstyper som kan mottas og kontaktpersoner for hvert enkelt kaianlegg fremgår av kaiens informasjonsbrosjyre. Brosjyre vil bli utarbeidet både på norsk og engelsk. Foreliggende informasjonsbrosjyrer for kaianleggene er vist i vedlegg 1. Brosjyrene vil også bli lagt ut på <http://grenland-havn.no/>

Informasjonsbrosjyrene vil bli løpende oppdatert ved endringer i regelverk og mottaksløsningen for avfall.

Den enkelte kaieier har ansvar for:

- Tilrettelegging av mottaksordningen på egne kaianlegg.
- Drift, kontroll og vedlikehold av mottaksordningen på sine kaier og at avfallet blir håndtert i henhold til regelverket og gjeldende avfallsplan.
- Informasjon om mottaksordningen gjennom utdeling av informasjonsbrosjyre for egne kaier til skipsfører, agenter og eventuelt andre brukere.

Kaieier er ansvarlig for å tilrettelegge for mottak av alt avfall og lasterester fra skip som ankommer kaien. For mindre mengder avfall (NSF (No-special-fee)) er det etablert ubetjente mottaksanlegg. For større mengder avfall (SF (Special-fee)) er det

lagt opp til at skipsfører/agent foretar bestilling av henting av avfall direkte hos renovatør.

Det legges til grunn at agent/reder skal arbeide for at skipsførere får nødvendig informasjon om systemløsningen for mottak av skipsavfall i Grenland.

Kaieier plikter å rapportere til FMTE om mottaksordninger i havnen, inkludert deres beliggenhet, kapasitet og tilgjengelige innretninger, samt andre forhold av betydning. Grenland Havn IKS har et koordineringsansvar for oppfølging av avfallsplanen og vil sende planen til FMTE for godkjenning hvert 3. år.

Kaieierne kan, dersom det anses hensiktsmessig, velge å samarbeide om felles renovatør, rapporteringsrutiner m.v. Grenland Havn IKS gjennomfører regelmessig innkjøp av renovasjonstjenester. Alle kaieiere som ønsker det kan benyttes seg av denne avtalen.

Økt aktivitet på det enkelte kaianlegg kan føre til behov for større kapasitet på avfallsløsningene. Det vil derfor være behov for fortløpende vurdering av de aktuelle mottaksanleggene. Denne vurdering skal gjøres av kaieier og renovatør i fellesskap.

1.4. Internkontroll og risikoanalyse

Alle havner under Grenland havn skal ha en fungerende internkontroll som også omfatter mottak av avfall fra skip. Risikoanalyse skal gjennomføres som en del av det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet som hver kaieier i Grenland havn utfører. Mal for risikoanalyse er vedlagt i vedlegg 4.

1.5. Utarbeidelse, oppdatering og revisjoner av avfallsplan

Denne avfallsplanen er utarbeidet på bakgrunn av krav i forurensningsforskriften og annet regelverk. Planen er utarbeidet av en arbeidsgruppe ledet av Sten Ulrik Heines, Grenland havn IKS, og med deltakelse fra bedrifter med kaianlegg i Grenland havn. Planen er ført i pennen av Mepex Consult AS ved Håkon S Bratland og Jarle Marthinsen.

Foreliggende plan er en oppdatering av planen fra 2012 etter endringer foretatt i forurensningsforskriften i 2013 og 2014.

Avfallsplanen skal oppdateres regelmessig når det skjer endringer i mottaksanlegg, rutiner, antall fraksjoner o.l. eller når regelverket endres. Alle kaier skal årlig og i fellesskap, foreta en gjennomgang av planen og ved behov utarbeide et nytt plandokument. Versjonsnumre skal oppdateres for å reflektere dette. Grenland havn IKS skal sørge for at denne gjennomgangen foretas og at fylkesmannen informeres om eventuelle endringer.

Dato	Side	Endring	Versjonsnummer	Utarbeidet av	Godkjent av
01.06.12	Alle	Revisjon av planen, alle kapitler	02-02	Mepex	

Dato	Side	Endring	Versjons- nummer	Utarbeidet av	Godkjent av
5.10.12		Presisering av ansvar, farlig avfall, diverse.	02-03	Mepex	
26.02.15		Oppdatering etter regelverksendring og tilbakemelding fra FMTE	02-04	Mepex	

2. Kaier som omfattes av avfallsplanen

Havnene i Grenland omfatter både private og offentlige kaianlegg samt enkelte småbåthavner.

2.1. Kaianlegg

En oversikt over kaianlegg som inngår i avfallsplanen er vist nedenfor med type havn, aktivitet og anløp i 2014.

Kai	Type havn	Aktivitet	Anløp 2014	Merknad
Tinfoskaia	Offentlig-interkommunal	Bulk-tømmer	81	
Krankaia	Offentlig-interkommunal			
Dypvannskaia	Offentlig-interkommunal	Bulk	204	
Skien Havneterminal	Offentlig-interkommunal	Prosjektlast	150	
Brevikterminalen/ North sea terminal	Offentlig-interkommunal/ Operatør North Sea	Lo-Lo	167	
Tangenkaia	Offentlig-interkommunal	Ro-Ro	166	
Fiskerhavna	Offentlig	Fisk	-	23 båter er knyttet til havna
Eramet	Industri	Bulk	133	
Herøya Industripark	Industri	Bulk	645	
Noretyl	Industri	Bulk	555	
Ineos	Industri			
Norcem AS	Industri	Bulk	354	
Norgesmøllene	Industri	Bulk	32	
Hydro Menstad	Industri	Bulk	5	
Stena Recycling AS	Industri	Bulk	52	
SUM anløp 2014			2544	

2.2. Småbåthavner

I tillegg er kaianleggene det 3 småbåthavner innen for havneområdet til Grenland havn som eies av Grenland havn IKS. Driften av disse er satt bort til båtforeninger.

Dette er:

- Stoa Langesund /BHU Båtforeningens havneutvalg Langesund
- Stathelle/Statthelle og omegn båtforening
- Brevik/ Brevik båtforening

3. Rammebetingelser

3.1. Lover og forskrifter

Nedenfor er det listet opp aktuelle lover og forskrifter som regulerer mottak av avfall fra skip og avfallshåndtering i havner. De viktigste bestemmelsene er nærmere omtalt.

3.1.1. Gjeldende lover

- LOV-2009-04-17-19 Lov om havner og farvann
- LOV-2007-02-26-9 Lov om skipssikkerhet (Skipssikkerhetsloven)
- LOV-1981-03-13-6 Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven)
- LOV-2003-12-19-124 Lov om matproduksjon og mattrygghet mv (matloven).

3.1.2. Forskrifter

De viktigste bestemmelsene knyttet til mottak og håndtering av avfall fra skip er samlet i to forskrifter: Avfallsforskriften og forurensningsforskriften.

- FOR- 2004-06-01-930 Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (Avfallsforskriften).
  - Kapittel 11 om farlig avfall.
- FOR-2004-06-01-931 Forskrift om begrensning av forurensninger (Forurensningsforskriften).
  - Kapittel 20. Levering og mottak av avfall og lasterester fra skip.
  - Kapittel 21. Forbud mot forbrenning til sjøs
  - Kapittel 23. Hindring av forurensning ved kloakkutslipp fra skip

3.2. Forurensningsforskriftens kapittel 20

3.2.1. Levering og mottak av avfall og lasterester fra skip

Forurensningsforskriftens kapittel 20 implementerer internasjonale regelverk (EU/Marpol) på området og setter krav til mottak av avfall og lasterester fra skip.

Forskriften gjelder for:

- Alle norske og utenlandske skip, herunder fiskefartøy, fritidsbåter, krigsskip, militære hjelpefartøy eller andre skip som eies eller drives av den norske eller av en utenlandsk stat, som anløper norsk havn.
- Alle norske havner som normalt anløpes av skip som omfattes av bokstav a.
- Avsnitt III om melding og levering av avfall og lasterester gjelder for norske skip som anløper havn innenfor EØS-området.

Etter forskriften skal enhver ansvarlig norsk havn:

- Sørge for etablering og drift av mottaksordninger for avfall og lasterester fra skip i havnen. Mottaksordningene skal tilpasses behovet til de skip som normalt bruker havnen.
- Sørge for at avfallet blir mottatt og videre håndtert i henhold til en hensiktsmessig plan (avfallsplan).

- Utarbeide og revidere en avfallsplan i samsvar med forskriftens bestemmelse. Sende avfallsplanen og senere større revideringer til det aktuelle fylkesmannsembete.
- Rapportere til fylkesmannen om mottaksordninger i havnen.

Kostnadene ved ordningen skal finansieres gjennom et avfallsgebyr som innkreves fra skipene som anløper havnen. Forskriften gir spesifikke bestemmelser om hvordan gebyret skal beregnes.

Skipsfører skal:

- Gi melding om levering av avfall og lasterester i havnen i god tid før anløp. I utgangspunktet og om mulig skal melding gis på eget skjema 24 timer før anløp. Dette kravet gjelder ikke for skip som går i rutegående trafikk.
- Sørge for at avfall og lasterester fra skipet blir levert til havnens mottaksordning før avgang. Unntak fra dette er om skipet har avsatt tilstrekkelig lagringskapasitet for avfall og lasterester inntil det blir levert til mottaksordningen i neste havn. For oljeholdig avfall skal det være en restkapasitet på minst 75 % av totalkapasiteten.

3.2.2. Endringer i forskriften

Det er foretatt endringer i forskriften i 2013 og 2014. Endringene omfatter:

- Endring av definisjonen av havneansvarlig.
- Krav om revisjon av avfallsplanen hvert 3. år
- Kommunene får plikt til å utarbeide en oversikt over alle havner i sin kommune samt en plikt til å utarbeide felles avfallsplan for alle småbåthavnene.
- Skipsfører får meldeplikt som også omfatter avløpsvann.
- Havneansvarlig skal videresende melding til Sjøfartsdirektoratet og varsle om avvik.

3.2.3. Endring av definisjonen av havneansvarlig

Etter den nye definisjonen er havneansvarlig den som driver havnen. Dersom det ikke er noen som driver havnen er den eier havnen havneansvarlig. I realiteten innebærer ikke den nye definisjonen noen endring av regelverket og vil ikke ha noen reell betydning for havnene i Grenland.

3.2.4. Revisjon av avfallsplanen

Ved vesentlig endring av driften av havnen og uansett hvert 3. år skal avfallsplanen sendes til fylkesmannen for godkjenning. Planen vil, når den tilfredsstillende kravene, bli godkjent for 3 år av gangen. 3. måneder før utløp av godkjenningen må ny plan sendes inn.

3.2.5. Småbåthavner

Kravet om felles avfallsplan er rettet mot kommunen, og utløser ingen nye plikter for Grenland havn. Grenland havn har inngått avtale om å drifte mottak for farlig avfall for de småbåtanleggene som eies av Grenland havn IKS, jf. pkt. 2.2.

Forskriftsendringen innebærer ingen endring av dette ansvaret.

3.2.6. Avløpsvann

Det innføres meldeplikt for skipsfører dersom det skal leveres avløpsvann/kloakk. Dette tas inn i meldingsskjema, jf. vedlegg 3. Ordningen for mottak av kloakk vil være som for andre store avfallsmengder/lasterester at renovatør/agent må kontaktes, jf. kapittel 6.3.

3.2.7. Varsling ved avvik

Den havneansvarlige har fått krav om å videresende mottatt melding om levering av avfall til Sjøfartsdirektoratet. Kystverket har utviklet en nettbasert meldingstjeneste der skipsfører kan melde inn pliktige ankomst- og avgangsupplysninger til myndighetene og havneansvarlig (SafeSeaNet). Varsling av levering av avfall og lasterester vil inngå i denne tjenesten.

Jf. <http://www.kystverket.no/Maritime-tjenester/Meldings--og-informasjonstjenester/Meldingstjenesten-SafeSeaNet-Norway1/>

Dersom det ankommer skip som ikke har meldt levering av avfall, eller dersom det leveres avfall som ikke er i samsvar med meldingen, skal Sjøfartsdirektoratet varsles umiddelbart.

3.3. Farlig avfall

Vanlige typer farlig avfall fra skip er olje, oljeholdig vann, oljeholdige filler, malingrester, spraybokser, batterier m.v. I henhold til avfallsforskriftens kapittel 11 er det ikke tillat å blande farlig avfall sammen med annet avfall. Ulike typer farlig avfall skal heller ikke sammenblandes dersom dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet.

Etter bestemmelsene i avfallsforskriften skal farlig avfall håndteres på en forsvarlig måte. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr.

Virksomhet som leverer farlig avfall skal gi tilstrekkelige opplysninger om avfallets opprinnelse, innhold og egenskaper, slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte. Når avfallet leveres, skal virksomheten fylle ut et deklarasjonsskjema som er godkjent av Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif). I Grenland havn løses dette ved at renovatør fyller ut deklarasjonsskjema i forbindelse med innsamling av avfallet.

3.4. Forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum

Forskriften er hjemlet i lov om matproduksjon og mattrygghet (matloven) av 2003 og erstatter bl.a.:

- forskrift nr 1288 om forbud av innførsel av matavfall fra transportmidlet som opererer internasjonalt.

Forordningen begrenser innsamling, lagring og transport av animalske biprodukter. Denne forskriften spesifiserer at mottak av matavfall fra skip som ankommer fra destinasjoner utenfor EU/EØS må samles inn separat fra annet avfall for destruksjon.

Kaianlegg i Grenland som mottar skip utenfor EU/EØS har egen oppsamlingsenhet for dette avfallet.

Matavfallet skal ledsages av handelsdokument (transportdokumenter). Det skal føres register over handelsdokumentene.

Regelverket om animalske biprodukter er under endring. Endringene er administrative og innebærer at havn og transportør skal være registrert hos Mattilsynet.

3.5. Internasjonalt regelverk

MARPOL 73/78 er en internasjonal konvensjon for å forhindre forurensning fra skip. Konvensjonen med senere endringer fastsetter hvilke former for avfall det er forbudt å slippe ut i havmiljø, og krever at det foreligger tilstrekkelig mottaksanlegg i havner.

EU har vedtatt et nytt direktiv (endringsdirektiv) 2007/71/EC av 13. desember 2007 som erstatter direktiv 2000/59/EC. Den viktigste endringen er at avløpsvann nå skal meldes før ankomst. Formålet med direktivet er å redusere utslippene av avfall og lasterester fra skip. Direktivet er implementert i forurensningsforskriftens kapittel 20

4. Dagens avfallsmengder

4.1. Totale mengder og dimensjonering av mottaksanlegg

Mengdene for den enkelte kai registreres av renovatør, og rapport over mengder oversendes kaieier regelmessig i forbindelse med fakturering. Kaieiere kan utover dette bestille rapportere fra renovatør etter behov. Mengdeoversikten gir kaieier et grunnlag for å dimensjonere mottaksanleggene.

For 2011 ble det levert totalt 234,2 tonn avfall, av dette 38,2 tonn farlig avfall ved private og offentlige kaier i Grenland. Fordelingen mellom de ulike kaiene er beskrevet i tabellene nedenfor. Alle mengder er oppgitt i kg per år. Ikke alle kaianleggene har mottatt avfall i 2011. Kaier som ikke har mottatt avfall er utelatt fra sammenstillingen.

4.2. Offentlige kaier

Tabell 4.1 Offentlige kaier, kg/år (2011)

Kai	Farlig avfall	Restavfall	Papp/papir	Matavfall (utenfor EU)	Treavfall
Tinfoskaia		1 060	210	40	
Krankaia	50	400	70	20	
Dypvannskaia	17570	13165	110		2000
Skien Havneterminal	3894	4330	70		5660
Brevikterminalen / Tangenkaia. North sea terminal	2507	320			
Fiskerhavna	2178	4600			
SUM	26199	23875	460	60	7660

4.3. Private kaier.

Tabell 4.2 Private kaier, kg/år (2011)

Kai	Farlig avfall	Restavfall	Papp/papir	Matavfall (utenfor EU)	Treavfall
Eramet	1500	1050			
Herøya Industripark	1429	70770	390	130	
Noretyl	3623	12012		1210	
Ineos		30233	1290	290	
Norcem AS	5490	24130	100		7680
Norgesmøllene					
Hydro Menstad		3070	2560		8960
SUM	12042	141265	4340	1630	16640

5. Mottaksanlegg og avfallsfraksjoner

5.1. Avfallstyper som mottas ved kaiene

5.1.1. Felles profil

Alle mottaksanleggene på kaiene i Grenland er tilpasset lokale behov, dvs. de anløp og avfallsmengder og avfallstyper som normalt mottas. Skilting av avfallsplassene og de enkelte fraksjonene skal ha lik profil for alle kaier. Mal for skilting er vist i figur 4.1. under.

Figur 5.1: Mal for skilting av avfallsmottak

		
<p>ONLY HAZARDOUS WASTE IS TO BE PLACED IN STORAGE CONTAINER.</p>	<p>NO. 1</p>	 <p>Hazardous Waste Farlig avfall</p>
<p>MIXED WASTE IS TO BE PLACED IN STEEL CONTAINER (PS! INCL. FOOD WASTE FROM SHIPS ARRIVING FROM THE EEA)</p>	<p>NO. 2</p>	 <p>Mixed Waste Restavfall</p>
<p>CARDBOARD/PAPER IS TO BE PLACED IN PLASTIC CONTAINER.</p>	<p>NO. 3</p>	 <p>Cardboard and paper</p>
<p>FOOD WASTE FROM OUTSIDE THE EEA IS TO BE PLACED IN PLASTIC CONTAINER</p>	<p>NO. 4</p>	 <p>Organic Waste Matavfall</p>
<p>WOODEN WASTE IS TO BE PLACED IN STEEL CONTAINER</p>	<p>NO. 5</p>	 <p>Wood Treverk</p>

5.1.2. Systemløsning

Som Figur 5.1 viser er det etablert en felles systemløsning for alle havner med innsamling av fem ulike fraksjoner. De 5 aktuelle fraksjonene er:

1. Farlig avfall
2. Restavfall
3. Papp/papiravfall
4. Matavfall fra skip som kommer utenfor EU/EØS (p.t. ikke i bruk)
5. Treavfall

Det skal tilrettelegges for mottak av fraksjon 1 - 3 på alle kaier. Treavfall er etablert på de kaier hvor det forventes mottak av dette. Pr i dag er de ingen kaier som har mottak for matavfall utenfor EU. Eventuelle levering av matavfall må derfor varsles til renovatør/agent. Det foretas en avklaring av behov og eventuelle rutineendringer for matavfall.

For farlig avfall, som oppbevares i en lukket container, er det en ytterligere inndeling i fraksjoner, jf. kapittel 5.2.

5.1.3. Avfall som mottas på det enkelte kaianlegg

Tabellen nedenfor gir en oversikt over avfallstyper som mottas på det enkelte kaianlegg.

Tabell 5.1: Avfallstyper som kan mottas på alle kaianlegg

Kai	Avfallstyper som kan mottas						Kommentar
	Farlig avfall	Rest-avfall	Mat-avfall	Papp, papir	Tre-avfall	Glass, metall	
Tinfoskaia		x		x	x		
Krankaia	x	x		x	x		
Dypvannskaia	x	x		x	x		
Skien Havneterminal	x	x		x	x		
Brevikterminalen/ North sea terminal							Levering av avfall henvises til annen havn
Tangenkaia	x	x					
Fiskerhavna	x	x		x			
Eramet	x	x		x	x	x	
Herøya Industripark	x	x		x	x		
Noretyl		x		x	x		
Ineos	x						
Norcem AS	x	x		x	x		
Norgesmøllene	x	x		x			
Hydro Menstad		x		x			

5.2. Fraksjoner og oppsamlingsutstyr

No 1: Hazardous waste / Farlig avfall

Avfallsfraksjonen skal samles opp i en lukket stålcontainer med dører slik at man kan gå inn i containeren for å levere avfallet. Containeren er merket **farlig avfall**. Ulike typer farlig avfall skal ikke blandes, men sorteres i ulike kasser/ beholdere/ spennlokkfat som er merket med den aktuelle fraksjonen. Det skal som minimum være tilrettelagt for sortering av følgende fraksjoner:

Tabell 5.2: Fraksjoner farlig avfall – minimums sortering

Avfallsstoffnummer	Stoffnavn
7041, 7042, 7043, 7051	Maling/lakk/lim/løsemidler
7055	Spraybokser
7011, 7012, 7021, 7022	Spillolje, Oljeholdig avfall, Oljeholdige filler, avfall tilsølt med olje
7086	Lysstoffrør, kvikksølvlamper, sparepærer
7082, 7084, 7092, 7093, 7094	Blyakkumulatorer og batterier

Det kan tilrettelegges for mottak av ytterligere fraksjoner ved behov.

Det skal være tilgjengelig absorpsjonsmiddel som kan suge opp søl og spill i alle containerne for farlig avfall.

No 2: Mixed waste / restavfall

Avfallsfraksjonen skal samles opp i en lukket stålcontainer med innkast for restavfall. Eventuelt matavfall fra skip innenfor EU/EØS – området legges sammen med restavfallet.

No 3. Cardboard/paper / Papp/papir

Avfallsfraksjonen skal samles opp i plastbeholder for papp/papir. Beholderens størrelse skal være min. 660 l.

No 4. Matavfall fra skip som ankommer utenfra EU

Avfallsfraksjonen skal samles opp i plastbeholder for matavfall. Beholderens størrelse skal være min. 240 l.

No 5. Wooden waste / Treavfall

Avfallsfraksjonen skal samles opp i åpen stålcontainer for treavfall.

5.3. Avfall som ikke skal mottas

Under NSF ordningen kan det ikke mottas avfall i følgende ADR klasser:

- Eksplosiver (klasse 1)
- Radioaktive materialer (klasse 7)
- Infeksjonsfremmende stoffer (klasse 6.2)

For levering av slikt avfall må renovatør/skipsagent kontaktes.

5.4. Krav og oppgaver definert for renovatør

Valg av renovatør er opp til den enkelte kai. Grenland Havn IKS kan tilby fellesløsning basert på gjeldende kontrakt.

For valg av renovatør er det utviklet følgende minimumskrav:

1. Renovatør skal umiddelbart varsle oppdragsgiver dersom avfallsbehandlingen vil avvike i forhold til hva som er angitt i kontrakt og rutiner for mottakene.
2. Renovatøren skal også umiddelbart varsle oppdragsgiver dersom det ved innsamling avdekkes alvorlige avvik i form av ulovlig levert avfall (eksplosiver, radioaktivt avfall mm), alvorlig mangler i kildesorteringen og eventuelle andre avvik på mottakene.
3. Renovatøren skal rapportere i henhold til behov; mengde og type avfall pr. kaianlegg og pr. tidsenhet, samlerapporter etc. På forespørsel skal det for hvert kaianlegg kunne skilles mellom avfall som er innsamlet under NSF – systemet og avfall som er mottatt under SF - systemet. Jf. kapittel 5.5.
4. Renovatøren og alt oppsamling og innsamlingsutstyr som benyttes for farlig avfall skal være ADR godkjent.
5. Renovatøren skal inneha nødvendig kunnskap om avfall, herunder farlig avfall og krav til deklarerer av farlig avfall. Renovatøren skal på eget initiativ foreslå utbedring og forbedring av mottaksløsningen for avfall.
6. Renovatør skal deklarerer farlig avfall som hentes.
7. Renovatøren skal ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å motta avfall og lasterester under SF systemet. Jf. kapittel 5.5.3.
8. Renovatør skal levere innsamlet avfall til godkjent mottak.

5.5. Beskrivelse av gebyrsystemet

5.5.1. Generelt

Mottaksordningene skal være selvfinansierende. Dette innebærer at alle særskilte omkostninger vedr administrasjon/informasjon, mottak, videre håndtering av avfall fra skip og faktureringskostnader forbundet med forskriften, skal dekkes av de skip som anløper havnen.

Gebyrsystemet har som hensikt å dekke havnens omkostninger ved mottak og håndtering av avfall fra skip. Det skal kreves gebyr uavhengig av om det blir levert avfall, men det kan ikke kreves gebyr for større avfallsmengder og lasterester med mindre dette leveres. Gebyret skal ikke overstige de omkostninger som forbindes med mottaksordningen. I tilfeller der det ikke avkreves gebyr ved anløp skal det heller ikke avkreves betaling ved levering av avfall.

5.5.2. No Special fee (NSF)

Gebyrsystemet skal skille mellom No Special Fee (NSF) og Special Fee (SF). NSF vil si at fartøyene betaler et generelt gebyr (havneavgift) uansett om de leverer avfall eller ikke. Innenfor dette gebyret dekkes mindre mengder avfall som kan mottas direkte på avfallsmottakene. Mindre mengder farlig avfall leveres innenfor ordningen. NSF beregnes ut i fra skipets bruttotonnasje. Det er innført en øvre grense på beregningsgrunnlaget.

Innenfor NSF kan hvert skip ved anløp leveres veiledende maksimale mengder som angitt i tabellen nedenfor.

Tabell 5.3: Veiledende maksimale mengder som hvert fartøy kan levere under NSF

Farlig avfall	Løsemidler < 5 l, Maling/lakk/lim < 10 kg Oljeholdig avfall < 10 kg	
Restavfall	100 kg	
Papir/papp	Ingen begrensning	
Matavfall utenfor EU/EØS	Ingen begrensning	Matavfall innen EU/EØS skal leveres sammen med restavfall
Trevirke	100 kg	

Dersom det skal leveres større mengder avfall enn veiledende mengder skal det betales etter SF.

5.5.3. Special Fee (SF)

Større mengder oljeavfall iberegnes ikke innenfor obligatorisk gebyr da dette ofte leveres i forbindelse med bunkring eller i spesiell avtale med havner. Oljeavfallet faktureres derfor etter levert mengde.

For større mengder avfall og lasterester som overstiger veiledende maksimale mengder angitt i Tabell 5.3, skal det betales SF som beregnes etter mengde og type avfall som leveres til renovatør.

Kloakk hentes etter bestilling med tankbil. Her faktureres det også for levert mengde.

5.5.4. Tilleggsgebyr

Tilleggsgebyrer kan innkreves for skip som ikke overholder meldeplikten, dersom leveringen medfører merkostnader for havnen og for skip som leverer særdeles store mengder avfall sett i forhold til skipets størrelse, type og seilingstid.

5.6. Småbåthavner

Forskriften omhandler også offentlige og private småbåthavner som ønsker å knytte seg til avfallsplanen. Alle småbåthavnene skal ha eget ubemannet mottak tilrettelagt for sortering av papp/papir, restavfall og farlig avfall. Det settes spesielt fokus på farlig avfall.

For de småbåthavnene hvor Grenland Havn er eier av kaianleggene er det inngått avtaler med småbåtforeninger om driften. I disse avtalene forplikter Grenland Havn IKS seg til å besørge og bekoste egen container for mottak av farlig avfall. Båtforeningene har ansvaret for organisering og finansiering av det øvrige avfallet, jf. oversikt over småbåthavner i kapittel 2.2.

6. Rutiner, informasjon og rapportering

Alle skjemaer som skal benyttes i forbindelse med meldinger og leveranser av skipsavfall finnes på Grenland Havn IKS hjemmeside www.port.of.grenland.com

6.1. Mottaksrutiner

På anløpsskjemaet, jf. vedlegg 3, skal skipsfører krysse av om fartøyer skal levere avfall eller ikke. Dersom avfall skal leveres, skal skipsfører også fylle inn hvilke typer avfall som skal leveres med tilhørende mengdeanslag. Meldingen om avfallslevering oppbevares sammen med andre anløpsdokumenter for senere sporing av avfallsleveranser.

Fartøy som er fritatt for gebyr, har heller ikke anledning til å levere avfall, og skal derfor krysse av for at det ikke skal leveres avfall.

Hvis det skal leveres fraksjoner som ikke inngår i mottaksordningen, vil dette bli en avtale mellom skip/agent og renovatør. På hjemmesidene til Grenland Havn IKS finnes et forslag til avtaledokument/bestillingsskjema mellom agent/skip og renovatør for levering av denne type avfall.

Skipsfører og agent skal på forhånd ha gjort seg kjent med hvilke typer avfall som kan leveres innenfor avfallsgebyret, leveringsmåte for avfallet, samt gebyrsystemet. Denne informasjonen finnes på Grenland Havn IKS sin hjemmeside eller kan tilsendes på forespørsel. Informasjonsbrosjyrene for hvert kaianlegg gir også opplysninger om hvor avfallet kan leveres.

6.2. Rutiner for avviksmelding fra skip

Havneansvarlig har plikt til å sørge for tilfredsstillende mottaksordninger og må ha tilstrekkelig kapasitet til å ta imot avfallet uten unødige forsinkelser for skipet. Dersom skipsfører finner ordningen som mangelfull kan dette påklages til den aktuelle havneansvarlige. Det er utarbeidet et eget skjema for avviksmelding for skip, jf. vedlegg 2. Skipsfører kan også melde avvik til agent.

Mottatte avviksmeldinger skal håndteres av havneansvarlig så snart det lar seg gjøre. Innrapporterte feil og mangler skal behandles i den aktuelle anløpshavn i henhold til foreliggende internkontrollrutiner.

Svar på hvordan avviket vil bli behandlet skal gis raskt.

6.3. Beskrivelse av håndteringsrutiner for skipsavfall i Grenland Havn

6.3.1. Håndtering av avfall

Skipsfører skal sørge for at avfallet sorteres om bord på båtene i samsvar med den systemløsningen som gjelder i Grenland havn. Ved anløp skal avfallet og fraktes til nærmeste mottaksanlegg. Skip som skal levere større mengder avfall og lasterester skal avtale levering med aktuell renovatør/agent.

Kaieier skal, ved behov, rettlede skipsfører i arbeidet med å sortere avfallet.

Alle miljøstasjoner inspiseres jevnlig av renovatør. Stasjonene skal tømmes etter

behov, fortrinnsvis etter en fast tømmeplan.

- Farlig avfall deklarerer av renovatøren ved innsamling av avfallet.
- Ved behov for å håndtere større mengder rene fraksjoner benyttes det containere etter avtale med agent.

6.3.2. Rapporteringsrutiner

Renovatøren skal regelmessig rapportere mengder avfall som er innsamlet og kunne skille mellom SF og NSF - avfall. I havner der det benyttes renovasjonsavtale som Grenland IKS har inngått, vil denne sikre at rapporteringsplikten ivaretas. Der kaieier/skipsfører velger å anvende andre renovatører må det stilles tilsvarende krav om rapportering.

6.3.3. Mangelfull sortering

Fartøy som ikke sorterer avfall kan bli ilagt en ekstraavgift for å dekke inn havnens utgifter knyttet til ekstra håndtering av avfallet. Fartøy kan også bli nektet å levere avfall for fremtiden, men vil allikevel bli belastet for avfallsgebyr (NSF).

6.4. Informasjon til havnebrukerne

6.4.1. Generelt

Informasjon om de lokale mottaksordningene med aktuelle vedlegg, vil bli tilgjengelig på Grenland havn IKS sin hjemmeside www.port.of.grenland.com og i informasjonsbrosjyrer for den enkelte kai der avfallstyper som kan leveres, gebyrsystem og informasjon om plassering og utforming av stasjonene vil beskrives.

6.4.2. Informasjonsbrosjyre

Informasjonsbrosjyre om systemløsningen for avfall skal utarbeides for hvert enkelt kaianlegg. Kaieier skal benytte brosjyren aktivt overfor havnebrukerne for sikre at ordningen blir kjent.

Følgende opplysninger skal framgå av informasjonsbrosjyren:

- Navn på kai som brosjyren gjelder for.
- Hvilke avfallsfraksjoner som kan leveres/sorteringsordning.
- Kapasitet på avfallsstasjonen
- Kontaktperson/funksjon som har ansvar for oppfølging av avfallsmottaket på det enkelte kaianlegg. Opplysning om telefon og epostadresse skal gis.
- Fotografi av mottaket.
- Kart som viser plassering på kaien.

7. Vedlegg

Vedlegg 1: Informasjonsbrosjyrer for havnene

Vedlegg 2: Avviksmelding for skip

Vedlegg 3: Meldeskjema for anløp til havn

Vedlegg 4: Mal for risikomatrise